

η άποψη

του ΣΠΥΡΟΥ
ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ*

*Διοικητή ΟΑΕΔ

Για μια εθνική στρατηγική δεξιοτήτων

Η ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού της χώρας αποτελεί μονόδρομο για τη μετάβαση της οικονομίας σε ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο, με επίκεντρο την ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, την τεχνολογία και την καινοτομία, καθώς και για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, μέσω της αύξησης της απασχόλησης και της μείωσης της ανεργίας. Χωρίς κατάλληλα εκπαιδευμένους και καταρτισμένους εργαζομένους, δεν μπορεί να αυξηθούν η εξωστρέφεια και η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων και να επιτευχθούν οι απαραίτητοι ρυθμοί ανάπτυξης που θα ενισχύσουν τα εισοδήματα και θα μειώσουν τις κοινωνικές ανισότητες. Με λίγα λόγια, η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη προϋποθέτουν ένα αποτελεσματικό και ευέλικτο σύστημα συνεχιζόμενης κατάρτισης και μια εθνική στρατηγική δεξιοτήτων.

Δυστυχώς, η χώρα μας όχι απλώς δεν έχει καταφέρει να οικοδομήσει ένα τέτοιο σύστημα και να χαράξει μια μακροπρόθεσμη στρατηγική, αλλά, αντίθετα, έχει δημιουργήσει ένα κατακερματισμένο και ανεπαρκές, χωρίς σχέδιο, ορόσημα και στόχους, σύστημα κατάρτισης, που χαρακτηρίζεται από επικάλυψη, αναποτελεσματικότητα, σπατάλη πόρων, ελλειμματική διασύνδεση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και χαμηλές επιδόσεις. Ευτυχώς, όμως, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ριζικής αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού του συστήματος αναβάθμισης δεξιοτήτων, που έχει ως στόχο να βάλει τέλος στις παθογένειες και στις στρεβλώσεις του παρελθόντος και να προχωρήσει με εμβληματικές επενδύσεις στην ταχύρρυθμη και ποιοτική κατάρτιση και επανακατάρτιση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Στο επίκεντρο της μεταρρύθμισης βρίσκεται η δημιουργία ενός συστήματος συντονισμού, διαχείρισης και αξιολόγησης, με βάση την πιστοποίηση και τους μετρήσιμους δείκτες και τα αποτελέσματα στην αγορά εργασίας, καθώς και ένα μείγμα κινήτρων και αντικινήτρων, χρηματοδοτικών και μη, για τη διασφάλιση της ποιότητας και τη συνεχή και συστηματική βελτίωση των παρόχων και των προσφερόμενων προγραμμάτων. Σκοπός του σχεδίου είναι οι άνεργοι και οι εργαζόμενοι να έχουν διαρκή και άμεση πρόσβαση σε προγράμματα που θα τους δίνουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες είτε για να ενταχθούν ή επανενταχθούν στην αγορά εργασίας, είτε για να βελτιώσουν την παραγωγικότητά τους και να πετύχουν τους επαγγελματικούς τους στόχους. Η κατάρτιση θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τόσο του εργατικού δυναμικού όσο και των επιχειρήσεων και να αφορά κυρίως τομείς αιχμής και ειδικότητες υψηλής ζήτησης, όπως οι ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες, ώστε να μειωθεί το χάσμα μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας.

Σε αυτή την προσπάθεια, ο ΟΑΕΔ, ως η δημόσια υπηρεσία απασχόλησης και ο επιχειρησιακός βραχίονας του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την προώθηση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας, πρέπει να έχει και θα έχει κομβικό ρόλο. Χρίζοντας στη μακροχρόνια εμπειρία και στην τεχνογνωσία του στο πεδίο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και στις πρόσφατες επιτυχημένες συμπράξεις με παγκοσμίως αναγνωρισμένες εταιρείες τεχνολογίας, όπως η Google και το Coursera, ο ΟΑΕΔ έχει δρομολογήσει νέες συνεργασίες με τα πανεπιστήμια της χώρας και άλλους διεθνείς φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων στο αμέσως επόμενο διάστημα, που θα στηρίξουν την εθνική προσπάθεια ανάκαμψης και ανάπτυξης. Η ρήξη με τις αναχρονιστικές αντιλήψεις και πρακτικές στην κατάρτιση και επανακατάρτιση που κατέστησαν την Ελλάδα ουραγό της Ευρώπης στην αντιστοίχιση δεξιοτήτων (skills matching) αποτελεί επιτακτική ανάγκη, αλλά δεν αρκεί από μόνη της. Για ένα νέο μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης και ενισχυμένης ανταγωνιστικότητας απαιτείται μια εθνική στρατηγική δεξιοτήτων και αυτό ακριβώς προτάσσει το εθνικό σχέδιο «Ελλάδα 2.0».